

Aan De colleges van Drenthe

ons kenmerk 201700576	uw brief van/kenmerk	team directie	bijlage(n) 3
behandeld door M. Heidekamp-Prins	telefoon 06-10907575	e-mail m.heidekamp@ruddrenthe.nl	datum 20 oktober 2017

onderwerp

Resultaten en vervolgprocedure integraal onderzoek naar organisatie en financiën RUD Drenthe

Geachte leden van de colleges van burgemeester en wethouders en gedeputeerde staten van Drenthe,

Bij brief van 27 juni kenmerk 201700349 en 13 juli kenmerk 231700045 (brieven geadresseerd aan colleges) bent u geïnformeerd over de mogelijke begrotingstekorten bij de RUD Drenthe en ons besluit om naar aanleiding daarvan een integraal onderzoek naar de organisatie en financiën van de RUD Drenthe in te stellen. De afgelopen maanden is dit onderzoek uitgevoerd door het bureau SeinstravandeLaar BV. Parallel aan dit onderzoek is een audit uitgevoerd naar de huidige en toekomstige bedrijfsvoeringseffecten van het door de RUD Drenthe in gebruik genomen zaaksysteem (het zogenaamde LOS-systeem).

Hierbij brengen wij u op de hoogte van de onderzoeksresultaten. In de bijlage treft u het integrale onderzoeksrapport van het bureau SeinstravandeLaar BV aan. De uitkomsten van de audit op het LOS-systeem zijn (ook in financiële zin) in deze resultaten verwerkt.

Conclusies en aanbevelingen van het onderzoek:

In de onderzoeksresultaten van SeinstravandeLaar BV staan 4 hoofdconclusies opgenomen:

- a. De RUD Drenthe heeft te maken met een onderproductie als gevolg van een grote omvang van en diversiteit aan weglekkende uren.
- b. De RUD Drenthe heeft een oplopend financieel tekort met een structureel karakter.
- c. De RUD Drenthe heeft haar basis niet op orde, heeft beperkte ontwikkelkracht en ze voert haar rol als opdrachtnemer weinig zakelijk uit.
- d. De eigenaren en opdrachtgevers van de RUD Drenthe hebben de afgelopen jaren onvoldoende hun verantwoordelijkheid genomen.

Op basis van deze conclusies doet SeinstravandeLaar BV een 3-tal majeure aanbevelingen:

1. Zorg ervoor dat de begroting duurzaam op orde komt.
2. Eigenaren, opdrachtgevers en de RUD Drenthe zouden samen hun verantwoordelijkheid en betrokkenheid moeten tonen middels de opzet en de uitvoering van een aantal ontwikkelagenda's.
3. Investeer in de organisatie van de RUD Drenthe middels een investeringsprogramma voor de komende drie jaren.

Financiële vertaling aanbevelingen (aanbeveling 1 en 3):

Deze hoofdconclusies en aanbevelingen zijn door SeinstravandeLaar BV als volgt vertaald in financiële consequenties:

- de eindejaarsprognose voor 2017 is een tekort van € 550.000 (waarvan € 150.000 kan worden gedekt uit de bestemmingsreserve) waarbij er geen enkele ruimte meer is voor onvoorziene tegenvallers en mogelijke financiële meevallers ten koste gaan van de productie (bv. vanwege niet beschikbare inhuurcapaciteit op de markt).
- een structurele verhoging van de deelnemersbijdrage voor de exploitatie met 5% met ingang van 2018.
- een incidentele verhoging van de deelnemersbijdrage met extra 5% voor de exploitatie voor de jaren 2018-2019.
- een investeringsprogramma voor de komende 3 jaren waarvoor daarnaast een incidentele investering van tussen de € 1,7 en € 1,8 miljoen noodzakelijk wordt geacht.

Hierbij dient bedacht te worden dat de opgave voor de opdrachtgevers voor rekening van de verschillende deelnemers dient te worden opgepakt en geen onderdeel uitmaakt van het investeringsbudget dat voor het investeringsprogramma van de RUD Drenthe in het rapport is opgenomen.

Organisatorische impact aanbevelingen (aanbeveling 2 en 3):

De aanbevelingen van SeinstravandeLaar BV beperken zich nadrukkelijk niet alleen tot het duurzaam op orde brengen van de begroting en het beschikbaar stellen van een investeringsbudget. Van eigenaren, opdrachtgevers en de RUD Drenthe wordt – vanuit ieders rol en verantwoordelijkheid - een actieve betrokkenheid en inzet gevraagd. Daarvoor zijn nader uit te werken ontwikkelagenda's benoemd.

Vooruitlopend op de verdere besluitvorming wordt de komende tijd gewerkt aan een nadere uitwerking van die ontwikkelagenda's en een verdere concretisering van het investeringsprogramma dat daarbij hoort. Een deel van de acties zijn zo urgent dat deze inmiddels al zijn opgepakt of in gang worden gezet. Dit betreft de verbeterde implementatie van het zaakstelsel LOS, de inventarisatie van de digitaliseringsopgave per deelnemer en de professionalisering van de financiële functie en financiële producten. Om de urgente acties al op korte termijn te kunnen oppakken is – vooruitlopend op de besluitvorming over het investeringsprogramma – een bedrag van € 50.000 nodig.

Verskil ten opzichte van de Tussenevaluatie 2016:

Deze onderzoeksresultaten en de financiële en organisatorische consequenties daarvan geven een sterk afwijkend beeld ten opzichte van de conclusies van de met u gedeelde Tussenevaluatie RUD Drenthe die in 2016 is verschenen. Dit roept de vraag op hoe deze resultaten zo verschillend van toon en omvang kunnen zijn.

Allereerst dient vermeld te worden dat de beide onderzoeken geheel verschillend zijn geweest van opzet en inhoud. De Tussenevaluatie is uitgevoerd door interviews met de verschillende actoren over de ervaringen met de RUD Drenthe en betrof geen doorlichting van de financiën en organisatie. Het nu uitgevoerde onderzoek betrof juist een doorlichting van de financiën en organisatie op basis van interviews en documentenonderzoek.

Zonder uitputtend te kunnen zijn in de oorzaken van het verschillende beeld dat daardoor is ontstaan, menen wij te kunnen stellen dat deze voor een flink deel te verklaren zijn door de ingrijpende veranderingen die er met ingang van 2016 bij de RUD Drenthe zijn doorgevoerd. Achtereenvolgens gaat het om de volgende veranderingen:

- het doorvoeren van 10% extra efficiencykorting, waarvoor diverse randvoorwaarden nog niet of onvoldoende zijn ingevuld.
- met het invoeren van een uniform uitvoeringsniveau met de Drentse Maat ontstond een heldere basis voor programmering en planning. Tegelijkertijd zijn daarbij ook een aantal wijzigingen doorgevoerd in het instrumentarium van berekenen, rapporteren en prioriteren.
- het invoeren van een digitaal zaakstelsel waarin de werkzaamheden digitaal kunnen worden afgehandeld en vastgelegd. Dit brengt mee dat de van oudsher soms nog sterk verschillende processen en werkwijzen binnen de organisatie indringend moeten veranderen.

Met al deze veranderingen is inzichtelijk geworden dat de financiële en organisatorische basis van de RUD Drenthe uit balans is geraakt en verdere versterking behoeft om voor de toekomst de adequate uitvoering van de milieu- en bodemtaken te borgen. Daarvoor is in het rapport de hiervoor genoemde ontwikkelagenda opgenomen voor alle betrokken partijen.

Bespreking algemeen bestuur en vervolprocedure:

De onderzoeksresultaten zijn op 19 oktober 2017 in een informele bijeenkomst aan het algemeen bestuur gepresenteerd. De inhoudelijke bespreking daarvan zal in een formeel algemeen bestuur van 30 oktober plaatsvinden. De behandeling in uw colleges, raden en staten van de onderzoeksresultaten zal daarna plaats vinden. De besluitvorming over daarin voorgestelde wijziging van de (meerjaren)begroting en de besluitvorming over het investeringsprogramma zullen daarbij in procedures worden gezet die mogelijk een verschillend tijdpad krijgen. In de vergadering van het algemeen bestuur van 30 oktober a.s. worden de procedures bepaald waarover u z.s.m. daarna geïnformeerd zult worden.

Onderdeel van de vervolprocedure zal in ieder geval een informatiebijeenkomst voor raads- en statenleden zijn, waarin uitvoerig met het dagelijks bestuur, de directie en de onderzoekers van gedachten kan worden gewisseld over de inhoud van de rapportage en de RUD Drenthe in het algemeen. Zodra deze informatiebijeenkomst is gepland ontvangt u daarvoor een uitnodiging.

Tekort lopend boekjaar noopt tot Begrotingswijziging 2017:

Het dagelijks bestuur heeft op basis van de onderzoeksresultaten gemeend het tekort voor het lopende boekjaar 2017 in een begrotingswijziging te moeten vertalen. Dit tekort loopt verder op met € 50.000 door de keuze om urgente vervolgacties al in gang te zetten. Dit tekort blijkt onvermijdelijk - ondanks de genomen bezuinigingsmaatregel om toezicht door te schuiven naar 2018 - en vraagt om bijstelling van de lopende begroting. Deze begrotingswijziging treft u bijgaand aan. In deze begrotingswijziging is een tekort voor 2017 van € 600.000 opgenomen. Daarvan kan € 150.000 worden gedekt uit de bestemmingsreserve. Voor de resterende € 450.000 wordt een extra deelnemersbijdrage gevraagd. Een overzicht van de bijdrage per deelnemer is in de begrotingswijziging opgenomen.

De begroting(swijziging) voor 2018-2020 en het investeringsprogramma zullen op een nader door het algemeen bestuur van 30 oktober te bepalen moment in procedure worden gebracht.

Zienswijzenprocedure Begrotingswijziging 2017:

Op basis van de Gemeenschappelijke Regeling verzoekt het dagelijks bestuur u om uiterlijk binnen 8 weken de zienswijzen van uw raden en staten op deze begrotingswijziging 2017 aan ons te doen toekomen. Het voorstel tot vaststelling van deze begrotingswijziging wordt geagendeerd op 11 december (deze datum valt binnen voornoemde 8 weken) in de reguliere vergadering van het algemeen bestuur. Mochten voor die datum nog niet alle zienswijzen zijn ontvangen dan zal het beslismoment daarop worden uitgesteld tot het eind van de zienswijzeperiode.

Met deze brief hopen wij u voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Namens het dagelijks bestuur van de RUD Drenthe

C. Bijl
Plv. voorzitter

M. Heidekamp-Prins
secretaris

Bijlagen:

- Rapport SeinstravandeLaar "Doorlichting RUD Drenthe. Financiën en Organisatie." (incl bijlage: concept investeringsprogramma)
- Concept-Begrotingswijziging 2017